

Onheilsdochter

Jean-Claude van Rijckeghem

Onheilsdochter

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2022

*Voor Willy, die me op het spoor van onze
Deense voorouders bracht*

www.querido.nl
www.jeanclaudevanrijckeghem.com

Copyright © 2022 Jean-Claude van Rijckeghem
Copyright illustraties © Irene Van Ryckeghem
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Em. Querido's Uitgeverij, Amsterdam.

Omslag Kris Demey
Omslagillustratie Simon Spruyt
Illustraties pagina 365-367 Irene Van Ryckeghem

Vormgeving binnenwerk Perfect Service

ISBN 978 90 451 2724 8/ NUR 284

Deel 1: Mimirs Krukje

I

'Aanschouw Jormundgandr,' buldert Kveldulf de Noor, en de oude man toont de houten kop aan de jongens. De muil van het monster is opengesperd en zijn hals is bedekt met schubben. Zo ongeveer moet hij eruitzien, de grote zeeslang Jormundgandr die in zijn eigen staart bijt en wiens lijf zo lang is dat het dier de platte wereld omcirkelt en bij elkaar houdt.

'Toen de Parijzenaars deze kop zagen op de boeg van ons schip, waren ze nog maar een boontje groot. Ze beefden als hazen,' zegt Kveldulf. Dat was meer dan dertig jaar geleden en toen vrat Kveldulf nog uit zijn neus, net als de jongens aan wie hij vandaag vechtles geeft. De knullen kijken verveeld naar de monsterkop. Ze kennen het lelijke, mossige ding. Het hout zit vol wormgaten, er ontbreekt een tand en het rechteroog is een donker gat. Die kop maakt vandaag niemand meer bang.

'Wie de monsterkop in bezit heeft als de zon ondergaat wordt een prins van de zonnewende!' roept Kveldulf.

Dat maakt de jongens wakker. Ze schreeuwen en slaan met stokken op hun schilden van wilgenhout. Ze willen allemaal een prins van de zonnewende zijn. In groepjes van twee of drie moeten ze de houten kop vandaag niet alleen vinden maar ook beletten dat anderen ermee vandoor gaan. Bijna alles is toegelaten om de slangenkop te veroveren, en vanavond zullen de moeders koude doeken leggen op builen en bloedende schrammen droogdeppen en inwrijven met honing. De winnaars zullen stinken van trots want

hun vaders zullen aan het eind van de zomer, bij hun terugkeer, vanop zee al kunnen zien voor welk huis de kop van de zeeslang hangt.

De zon is voorbij zijn hoogste punt als Kveldulf het strand op loopt met de houten kop onder zijn arm. De jongens kijken hun speermeester na totdat hij verdwijnt in de duinen waar hij het ding gaat verbergen. Dat lijkt een eeuwigheid te duren. De jongens houden nerveus het hamertje van Thor vast dat aan een leren touwtje om hun halzen hangt. Niet veel later gaan ze zitten of liggen op het strand. Daarna gaan ze ruzie zoeken met elkaar. Als de oude Noor Kveldulf uit de duinen terugkomt – dat werd tijd! – rapen de jongens hun stokken en schilden weer op. Nu zal het gebeuren. Nu krijgen de jongens voor het eerst de kans om een beetje naam en faam te maken. Nu kunnen ze tonen dat ze uit krijgershout gesneden zijn.

Als Kveldulf het startsein geeft door op een geitenhoorn te blazen rennen de jongens over het brede strand naar de duinen. Ze krijsen nog harder dan de meeuwen. Ze rukken aan elkaars kleren, doen elkaar struikelen en beuken elkaar tegen de grond nog voor ze de duinen bereiken. Troels is het eerste slachtoffer van de dag. Hij struikelt over zijn zwaard, een lange stok waarin hij de naam Wolventand heeft gekerfd, en smakt in het natte zand. Hij staat op, ruikt de stok uit zijn gordel en gooit hem weg. Dan loopt hij met zijn natte broek van het strand af. Intussen zijn de andere jongens verdwenen in de duinen. Troels hoort stokken kletteren en jongens schreeuwen, maar hij kijkt niet om. Troels jongere broer, Kleine Sten, komt aanlopen en vraagt wat er scheelt. Ze gingen vandaag toch samen de kop van de zeeslang veroveren?

‘Ik heb mijn schouder verpletterd,’ overdrijft Troels.

‘We gaan toch niet opgeven!’ roept Sten. Hij is nog maar

elf en zijn teleurstelling is zo groot dat de tranen in zijn ogen glanzen.

Maar als er één iemand in het dorp Mimirs Krukje niet uit krijgershout gesneden is, dan is het wel Troels. Hij volgt, net als de andere jongens, vechtlles bij Kveldulf op woensdag. De oude Noor zet vaak een kamp op en wijst dan twee knullen aan die elk een groepje moeten vormen. Troels wordt steevast als laatste gekozen. Niemand wil hem in zijn groep. Troels is best struis, maar hij is onhandig en zo bijziend als een kip. Het gebeurt keer op keer dat Troels per vergissing een van zijn groepsmaten voor een vijand aanziet en hem een moordklap tegen de kop verkoopt. De naam Troels betekent 'Thors speer', maar op de dag dat de jongen met zijn werpspeer een hinde doorboort zullen de kreeften vleugels krijgen. Troels is al vijftien en weet heel goed dat zijn vader, Toke de stuurman, eraan twijfelt om hem volgende zomer mee te nemen op zee. Zelfs de meeuwen zijn niet bang van jou, had Toke gezegd. Maar als Troels vandaag de kop van de zeeslang bemachtigt, dan wordt alles anders. Dan zal zijn vader trots op hem zijn, hem een stukje hakzilver schenken en hem volgende zomer vast meenemen op avontuur.

'Wat gaan we doen, broer?' vraagt Kleine Sten ongeduldig.

Troels loopt zonder iets te zeggen naar de scheepswerf. Sten dribbelt hem achterna en zwaait met zijn stok om ingebeelde belagers af te schrikken. In het boothuis aan de werf zit hun zuster Yrsa. Ze is met drie andere vrouwen een zeil aan het stikken.

'Zo Troelsje, heb je de kop al te pakken?' vraagt Yrsa zonder opkijken.

'Ik heb een plan,' zegt hij geheimzinnig.

'Dat heb je altijd,' antwoordt Yrsa terwijl ze een knoopje legt in de wol.

'Kom naar vaders boom.'

'Ik heb niks daar verloren, Troelsje.'

'Je krijgt een geldstuk als je komt, zus.'

Voor het eerst kijkt ze naar hem op. 'Bedoel je je dirham?'

Troels kan uren kijken naar de Arabische tekens die in het zilver staan. Het is zo mooi dat het wel lijkt alsof het door dwergen is gemaakt. Eigenlijk wil hij het helemaal niet kwijt. Maar toch knikt hij. De zeeslangkop is hem meer waard dan het muntstuk.

De zon hangt al laag als Yrsa naar het woud stapt en haar broers ziet zitten in de schaduw van de enorme heilige boom. Het is een eeuwenoud gevaarte dat zijn bladeren niet verliest in de winter. Het zonlicht sijpelt door het dikke, ruisende gebladerte en danst in witte vlekken om de jongens heen.

'Wat zijn jullie twee kreeftenkoppen van plan?' vraagt Yrsa.

'Eindelijk ben je daar, zus! De zon is bijna onder!' klaagt Troels.

Kleine Sten neemt de hand van zijn grote zus vast en knijpt erin. Sten voelt zich veilig bij haar. Ze troostte hem vroeger, toen hij nog bang was van het donker en van de oudere jongens.

Troels is nooit helemaal op zijn gemak bij zijn zus. Ze vecht gemeen en heeft hem al een paar keer tegen de grond geworsteld.

'Vertel op, held, waarom moest ik hierheen komen?'

'Omdat ik een prins van de zonnewende word,' zegt Troels met overdreven zelfvertrouwen, alsof de dondergod Thor hem zijn hamer heeft uitgeleend.

'Wat?'

'Zie je die grijze vlek daar hoog in de boom, zus? Dat is een bijennest!'

Troels wijst met zijn wijsvinger omhoog, maar bijziend als hij is heeft hij geen idee waar dat nest precies zit.

'Ik heb het nest eerst gezien,' zegt Sten.

'We klimmen de boom in, trekken het nest van de boom en stoppen het in deze zak,' zegt Troels, en zwaait met de meest versleten leren zak die Yrsa ooit heeft gezien.

'Dan sluipen we de duinen in waar Njall en zijn neef zich schuilhouden met de slangenkop,' vult Sten verhit aan. Hij stuitert zowat van enthousiasme. Njall en zijn neven zijn de haantjes onder de krijgerszonen. Het verbaast Yrsa niet dat zij de slangenkop hebben veroverd.

'We gooien de zak met het bijennest tussen die kerels in,' zegt Troels. 'Ze zullen in paniek weghollen voor de bijen. Wij rapen de houten kop op, rennen weg en verstoppen ons totdat de zon ondergaat. Pas dan komen we weer tevoorschijn. We zullen de prinsen van de zonnewende zijn.'

Sten wijst omhoog en zegt: 'Van hier kan je het nest goed zien.'

Dan ontwaart Yrsa de grijze vlek tussen het gebladerte, bij de kruin van de boom. Haar nek doet pijn van omhoog te kijken.

'Ik heb geprobeerd om erin te klimmen,' zegt Sten. 'Het lukt me niet. Ik ben te klein. Mijn armen zijn te kort.'

Yrsa kan haar oren niet geloven.

'Je breekt je nek, Kleine,' zegt Yrsa. 'Zelfs de stomste eekhoorn zou het niet in zijn kopje halen om zo hoog in een boom honing te gaan pikken.'

'Je overdrijft,' zegt Troels. Hij gaat naast Yrsa en Sten staan en tuurt omhoog alsof hij hoopt dat ze, door samen te kijken, het nest vanzelf uit de boom kunnen laten vallen.

'En jij?' vraagt Yrsa aan Troels.

'Ik heb een verpletterde schouder. Een van de jongens heeft me vanmorgen hard doen vallen. Ik kwam slecht neer,' zegt Troels, verontwaardigd dat Yrsa hem die vraag durft te stellen.

'Je bent een schijtebroek,' zegt Yrsa.

'Je krijgt zijn dirham als je de boom in klimt,' herinnert Sten haar.

'Moest ik daarvoor mijn werk onderbreken? Ja, dag!' Yrsa draait zich om en stapt weg.

'Je zal de prinses van de zonnewende zijn,' zegt Troels.

Yrsa haalt haar schouders op: 'De wedstrijd is voor jongens en ze hebben me nodig in het boothuis.'

'Ja, want anders scheuren de zeilen en vallen ze in lappen uit elkaar,' spot Troels.

Yrsa draait zich om. Ze heeft zin om Troels een klap tegen zijn verpletterde schouder te verkopen. Maar haar broer gaat al achteruit. Troels grijnst omdat hij weet dat Yrsa met haar hobbelloze voet niet snel genoeg is om hem te grijpen. Yrsa is geboren met een kromme rechtervoet. Ze moet op de buitenkant van haar voet steunen, waardoor ze scheef loopt.

'Help ons, zus,' smeekt Sten. 'Of wil je dat Njall de prins van de zonnewende wordt?'

'Wat kan mij dat verdommen,' zegt Yrsa.

'De kop zal ons naam en faam bezorgen,' zegt Kleine Sten.

'Dan mag ik mee met vader op zee,' zegt Troels.

Yrsa kijkt nog eens naar de boom. Hij is duizelingwekkend hoog. Sten heeft geen ongelijk. Naam. Faam. Reputatie. Die dwingen respect af. Die maken indruk. Die tonen aan dat iemand het geluk aan zijn kant heeft en dat de goden zijn naam kennen. Yrsa denkt aan haar lief. Aan Nokki, haar 'man van zand' met wie ze een paar weken geleden nog in de duinen lag te zoenen. Hij is mee met de mannen op zee en het duurt nog maanden voor hij terug is in Mimirs Krukje. Ze ziet het al voor zich: hij die haar vraagt of het dankzij haar is dat Sten en Troels de zeeslangkop hebben bemachtigd. Ze wordt warm bij de gedachte. Haar hoofd juicht al.

'Ik doe het wel,' zegt Yrsa.

Sten en Troels schreeuwen hun overwinning al uit. Prinsen van de zonnewende zullen ze worden. Koningen van

Mimirs Krukje. Ze stoten elkaar tegen de schouder.

Yrsa legt haar hand tegen de stam van de oude boom. Ze kent deze boom. Al jaren laat ze hier een streepje boter achter. Voor de boomelf. Als offer. Opdat de elf haar dorp zou beschermen.

‘Zorg dat je er niet uit kukelt,’ zegt Troels. ‘Vader zal ons hoofd eraf slaan.’

‘Dat zal in jouw geval niet zo veel verschil maken,’ zegt Yrsa.

Sten geeft haar de versleten zak aan. Hij is gemaakt van zeehondenleer. Er zit een gat in het leer ter grootte van een vuist.

‘Is dat de beste zak die je kon vinden, Troelsje?’

‘Maak je niet druk, zus. Dat bijennest zal er niet door vallen.’

‘De bijen wel.’

‘Zeur niet zo, zus,’ zegt Troels.

Yrsa zet haar goede voet op een tak en duwt zichzelf de boom in. Ze moet oppassen met haar kromme voet. De spieren in haar voet zijn stijf en hard en het doet pijn als ze er lang op steunt. Maar de boom is oud en heeft veel knoesten. Er is altijd wel iets om je aan vast te houden of om op te steunen. Haar armen zijn lang genoeg om zich op te trekken. Haar benen sterk genoeg om zich rond takken te klemmen. De bladeren van de boom ritselen aan alle kanten. Ze klautert naar het binnenste van de woudreus. In een wereld van groen zoemen enkele bijen om haar heen. Ze zijn groot en vet. De beesten zijn verbaasd om een meid in een lange jurk zo hoog in hun boom te zien. Ze gluurt omlaag, maar dat had ze beter niet gedaan. Vanop haar positie zien de jongens eruit als muizen met een hemdje aan. Hun voeten staan tussen het mos en de boomwortels. Als ze uit de boom dondert breekt ze elk bot in haar lijf op die wortels. De angst kriebelt in haar nek. Nee, denkt ze, ze moet vertrouwen hebben in de elf in de boom. Die zal haar

niet laten vallen. Ze klimt verder tot ze de koude wind in haar rug voelt en de geur van de zee in haar neus prikt. Ze is verrast om haar dorp te zien van zo hoog. De vijf huizen staan in een cirkel. De langwerpige bouwsels lijken op gestrande schepen die ondersteboven zijn gekeerd. De bolle, rieten daken rusten op balken en de muren zijn van klei, turf en hout. Ze zijn witgekalkt, die muren, en nu de zon laag hangt glanzen ze en lijken ze van zilver. Als Yrsa twee vingers voor haar ogen houdt kan ze de huizen zelfs niet meer zien. Ze vindt het grappig dat haar dorp niet breder is dan twee vingers. Ze trekt zich op tot bij het nest. Het is diepgrijs en gonst als een levend boombier. Uit een holte kruipen bijen. Ze raakt het nest aan met haar handpalm. Het is warm en trilt zachtjes. Het lijkt wel het hart van de boom. De bijen dansen voor haar ogen. Een kluwen van zwart en geel. De pootjes dansen onder hun lijven. Het is nu of nooit. Ze steekt haar pols door de riem aan de leren zak en houdt hem open. Met haar andere hand klauwt ze zich vast. De tak is dik. Ze kan haar vingers niet helemaal rond de tak klemmen, maar ze heeft houvast. Het moet lukken. Met haar vrije, kromme voet duwt ze tegen het bijennest aan. Zo is die voet toch ergens goed voor. Ze voelt de warmte van het nest door haar schoen heen. Langzaam, heel langzaam komt het bijennest los van de stam. Het knerst en kraakt. Een paar bijen floepen eruit. Dan kraakt de cocon van de stam af en laat een vlek van honing achter. Het volgende ogenblik valt het nest – plof! – in de open leren zak. Het plotse gewicht in de zak doet Yrsa haar evenwicht verliezen. Haar hand om de tak schiet weg. Ze beukt tegen de stam aan.

De klap slaat alle lucht uit haar longen. Yrsa klemt haar armen om de stam heen om niet te vallen. Ze grijpt in de boomschors. Drukt haar lijf ertegenaan. Bijt erin. Maar haar voeten hebben geen houvast. Laat me niet vallen, elf-in-de-boom, laat me niet vallen. Ik heb je elke dag een of

fer gebracht. Als je me laat vallen krijg je niks meer. Geen broodkruimels, geen vetrandjes, zelfs geen kippenbloed. Haar goede voet schraapt langs de schors en zoekt een uitstekende knoest. Misschien, zo flitst het door haar hoofd, had ze de bijen niet mogen storen. Waarom heeft ze ook naar Troels geluisterd? Hij is te dwaas om de runen te kerwen. Waarom is ze – stomme trien die ze is – niet teruggegaan naar het boothuis? Ze moet rustig blijven. Even rustig als een rog onder het zand. Ze schuift haar vingers omlaag. Langzaam. Stukje bij beetje. Ze zakt. Ze voelt de spelden van haar werkjurk schrapen tegen de schors. Een puntige, afgebroken tak port in haar buik. Ze voelt de nagel van haar linkerwijsvinger wegscheuren in een ribbel van de stam. Ze verbijt de pijn. Laat me niet vallen! Dan raakt ze met haar linkervoet een tak. Ze laat zich nog wat zakken en ja, het is een levende, dikke, dragende, geweldige tak. Ze is gered. Ze herademt. Glimlacht. Wacht tot ze haar avontuur aan Nokki vertelt!

Maar dan komen de bijen.

Er zoemt een bij voor haar ogen. De bij botst tegen haar voorhoofd aan alsof het diertje denkt dat het een hardere kop heeft dan zij. Ze slaat het dier weg en ziet nog meer bijen uit het gat onder aan de zak vliegen. Ze voelt de beesten op haar blote kuiten kriuwelen. Zo dadelijk zit haar achterste nog onder de bijensteken ook. Dan hoort ze geschreeuw. Als ze omlaagkijkt ziet ze Troels weghollen. Tegenover Kleine Sten staan Njall en zijn twee neven. Njall paradeert met zijn speer en schild alsof Odin zijn grootvader is. Zijn neef Birger heeft het lijf van een beer en het brein van een mossel. De derde jongen, Egill, is lang en smal. Hij knijpt zijn ogen samen tot witte lijntjes. Hij wil tonen dat hij zo listig is als dertig vossen bij elkaar. Sten, klein maar dapper, houdt zijn stok en schild in de aanslag, maar als de drie jongens dichterbij komen laat hij alles vallen. Hij probeert in de boom te klimmen, maar Birger trekt

hem bij zijn hemd omlaag en slingert hem tegen de grond. Hij zet zijn voet tussen Stens schouders en drukt hem in het zand.

'Hou op met spartelen of ik doe je pijn,' dreigt Birger en steunt met zijn hele gewicht op Stens ruggengraat. De jongen kreunt.

Egill zet de zeeslangkop neer in het gras, gaat erop zitten en kauwt op een strootje alsof de zon al is ondergegaan en hij allang een prins van de zonnewende is.

Njall rekt zijn hals en roept: 'Lukt het een beetje, Yrsa?'

Yrsa antwoordt niet. De bijen klimmen in haar rossige haar. Een bij zit op haar ooglid. Ze slaat het diertje weg en verliest bijna het evenwicht. Ze voelt een prik. Dan nog een. En nóg een. Ze hoort Njall lachen. Als Yrsa een bij in haar neusgat voelt kruipen schreeuwt ze het uit. Ze gooit de zak weg. Het hele bijennest floept eruit. De cocon rolt over een tak als op een glijbaan en wipt uit het donkergroene gebladerte. Njall lacht luidop bij het zien van het zoemende projectiel dat in een brede boog door de lucht zeilt en dan, met een doffe kwak, het hoofd van Birger treft.

Njalls lach valt van zijn gezicht af. Hij kan niet geloven wat hij ziet. Het lijkt alsof Birger een grijze muts opheeft. Zijn hele hoofd zit verpakt in het bijennest. Eén tel is het stil. Dan brult Birger zo luid dat zijn stem tot in het paleis van Odin en Frigg op Asgard te horen is. De jongen wankelt achteruit en rukt als een wildeman de grijze smurrie en de honingraten van zich af. Zijn handen kleuren geel en plakken. Het lukt hem niet eens om de raten van zijn vingers af te gooien. Hij rent naar het strand met een wolk van bijen achter zich. Njall kan het niet vatten. Ook Egills mond is opengevallen als hij de hollende en jankende Birger nakijkt. Maar Njall noch Egill lopen achter Birger aan om hem te helpen.

Njalls ogen zoeken Yrsa tussen het gebladerte, maar ze is niet van plan haar boom uit te komen. Althans, niet voor zonsondergang. De elf in de heilige boom zorgt voor haar. Hij heeft haar niet laten vallen. Ze zal hem een hele maand extra offers brengen. Een haring op een spiesje krijgt hij van haar.

'Dat deed je met opzet!' roept Njall.

'Tuurlijk!' roept Yrsa. 'En als jij niet ophoepelt gooi ik ook een nest naar jouw kop.'

Njall spuugt op de grond: 'Kom eruit.'

Sten is intussen overeind gekropen. Hij probeert weg te komen.

'Achter je, Njall!' roept Egill.

Njall haalt de kleine jongen in en doet hem struikelen. Hij trapt hem in de buik en dan tussen de benen. Eén keer. Twee keer. Drie.

'Hou op!' schreeuwt Yrsa.

Sten ligt opgekruld in het gras. Hij beweegt bijna niet meer. Hij is stom van de pijn.

'Kom dan hier, Kreupel,' briest Njall. Zijn stem slaat over van woede.

Yrsa klautert omlaag. Ze laat zich voorzichtig van een lage tak zakken. Springen durft ze niet. Ze zou haar voet kunnen breken. Dan zal ze er misschien nooit meer op kunnen steunen. Van zodra ze de grond onder haar goede voet voelt duwt Njall haar tegen de boom. Yrsa rukt aan zijn lange haar. Njall grijpt haar bij de keel.

'Laat los,' spuugt hij.

Yrsa laat zijn haar los. Njalls vingers rond haar keel ver-slappen, maar hij blijft Yrsa tegen de boom klemmen. Zijn adem stinkt naar bier. Hij likt haar gezicht.

'Vind je dat fijn, mankepoot?' vraagt hij.

Ze beukt op zijn armen, maar het doet hem niets. Hij is sterk als de branding.

'Eigenlijk mag ik doen met jou wat ik wil, want je bent een slavendochter.'

'Mijn moeder was geen slaaf,' zegt Yrsa.

Njall knijpt in haar borsten.

'Hou op, kwallenkop! Ik vertel het aan Nokki!' roept Yrsa. 'Hij slaat je verrot.'

Yrsa verwenst zichzelf. Ze moet haar grote mond houden. Niemand weet dat zij en Nokki samen zijn.

'Waarom zou je bij mijn broer gaan klagen?'

Ze antwoordt niet. Hij trekt haar jurk op. Zijn hand glijdt over haar dij.

'Jij en ik,' zegt hij. 'Wij moeten elkaar beter leren kennen. Als je straks uitgehuwelijkt wordt, dan moet je toch al wat ervaring hebben.'

'Nog liever met een zeehond,' sist Yrsa.

Dan voelt Njall een steek in zijn wang. Hij schrikt en doet een stap achteruit. Enkele bijen gonzen om zijn hoofd. Hij slaat ernaar, beschermt zijn ogen. Yrsa zou kunnen weglopen, nu. Ze kan het hierbij laten. Weer naar het boothuis gaan en knoopjes in het nieuwe zeil gaan leggen. Dat is het verstandigste. Maar ze is woest. Njall heeft haar kleine broer in de ballen getrapt. En hij zat met zijn handen aan haar. Haar hoofd kookt. Njall let niet op haar. Hij blijft maar naar de bijen zwaaien. Het is nu of nooit. Yrsa duwt zich af met haar goede voet. Ze loopt scheef als een krab en in vijf passen is ze bij hem. Ze stort zich op Njall met een rauwe kreet. De jongen beseft nauwelijks wat hem overkomt. Njall valt achterover met Yrsa boven op hem. Zijn longen ploffen. Yrsa's elleboog beukt in zijn borst. Voordat hij haar kan grijpen rolt ze van hem af. Ze gooit zich recht op, zo snel dat ze bijna omvalt. Dan gaat ze naar Sten toe.

'Kom, Kleine. Opstaan!'

Ze trekt haar broer van de grond. Hij huilt.

'We zijn hier klaar, Njall,' zegt Egill, en hij tilt de mossige slangenkop onder zijn arm.

Njall piept met een gezicht kromgetrokken van de pijn. Hij heeft moeite om rechtop te komen.

'Yrsa,' horen ze.

Troels komt aanlopen met achter hem Kveldulf. De oude Noor hijgt en puft. De wolvenklauwen aan zijn halskoord tikken tegen elkaar aan.

'Klikspaan,' sneert Egill naar Troels.

'Ik krijg je nog wel, mankepoot,' sist Njall. 'Ik trek je in zee. Ik duw je onder water.'

Yrsa voelt de haat voor Njall opkomen als de wind voordat het gaat stormen. Ze roept: 'Jij hebt geen eer, Njall Naefrszoon. Als jij ooit in de hal van Odin komt, dan zal het zijn als de keutel die uit de stinkende aars van een van Odins everzwijnen komt vallen.'

Njalls ogen vallen zowat uit hun kassen van verbazing. Hij kan niet geloven dat dit mismaakte kreng zo'n belediging naar zijn hoofd heeft gesmeten. Ook Kveldulf de Noor heeft het gehoord. En die twee suffe broertjes van haar. Njalls eigen neef Egill lijkt haar gescheld nog grappig te vinden ook. Hij grinnikt als een trol met twee hoofden. Het maakt Njall woest.

Yrsa is zelf geschrokken van haar woorden. Haar wangen zijn vuurrood.

'Zeg hem dat het je spijt,' zegt Kveldulf.

'Ik denk er niet aan.'

De oude Noor hijgt. Hij moet nog op adem komen na al dat gehol.

'Verontschuldig je, meisje. Veeg de vernedering weg. Hier komt alleen ellende van.'

Yrsa zegt niks. Laat die viezerik van een Njall maar eerst even vertellen dat het hem spijt dat hij in haar borsten kneep, haar likte met zijn dweil van een tong en met zijn hand aan haar billen zat. De storm raast nog door haar lijf. Ze kan zich niet herinneren dat ze ooit zo woest is geweest.

'Meisje, ben je doof of gewoon dwaas!' roept Kveldulf. Ze deinst terug voor zijn geschreeuw, het speeksel en ook wel

voor de littekens die op zijn gezicht kronkelen als wormen. Yrsa aarzelt. Als ze zich niet verontschuldigt, dan weet iedereen in het dorp dat ze Njalls eer door de stront heeft getrokken. Dat ze met haar woorden zijn binnenste heeft doen bloeden. Dat mag een Deens meisje niet doen. Zeker niet bij de zoon van de hoofdman. Want bloed verzoekt bloed.

‘Ik hoor niets, slavendochter,’ zegt Njall triomfantelijk. Het woord ‘slavendochter’ doet haar verstijven.

‘Hou toch je mond, jongen,’ blaft de speermeester.

Kveldulf heeft de jongens tijdens zijn vechtlezen uitgelegd dat ze niet naar hun bloed moeten luisteren, dat woe- de hun hoofden doet doldraaien. De jongens knikten wel maar ze luisterden niet.

Njalls gezicht is nu zo bleek als een pier aan een vishaak. Zijn schouder is naar binnen gekeerd. Yrsa weet zeker dat ze een rib van hem gebroken moet hebben. Voor haar staat geen krijger maar een opschepper met een stok. Wat denkt Njall dat hij kan doen met die oefenspeer van hem? Wat gaat die molluskensmoel haar maken? Haar vader is de stuurman van Mimirs Krukje. Een held met armringen van zilver. Njall is een blaffer. Geen bijter. De gedachte doet haar ogen lachen.

Nee, denkt Yrsa. Ze zal zich niet verontschuldigen.

‘Waar wacht je op, Kreupel?’ blaft Njall.

Yrsa draait zich naar Njall. Langzaam. Heel langzaam, als een schip dat overstag gaat op een woelige zee. Yrsa spreekt haar woorden uit alsof die van goud zijn en ze ze zorgvuldig op een schaalje heeft afgewogen: ‘Njall Naefrs- zoon, prins van de zonnewende, ik beloof je dat ik je vergif- fenis zal vragen.’

Njall laat zijn speer al wat zakken. Kveldulf kijkt opge- lucht.

‘En dat zal ik doen,’ vervolgt Yrsa, ‘op de dag dat de krab- ben recht vooruit zullen lopen en de ganzen de runen zul- len kerven.’

Njalls smoel valt slap van ongelooft.

Yrsa wenkt haar broers: 'Kom, kreeftenkoppen, we gaan naar huis.'

Njall krijgt geen woord uit zijn strot. Hij blikt naar Kveldulf. Waarom zegt de oude Noor niks? Waarom laat hij een meisje pissen op zijn eer?

Maar Kveldulf gaat zitten. Hij wordt te oud voor midzomerdag. Rennen en schreeuwen kunnen ze wel, die jongelui! Maar luisteren naar zijn raad, ho maar. Hij zou beter de meeuwen kunstjes aanleren.

Yrsa hobbelt naar het dorp, gevolgd door haar broers. Als er iemand naam gemaakt heeft vandaag, denkt ze, dan is zij het wel. Wacht tot haar lief dit allemaal hoort. Nokki zal stralen van liefde voor haar. Ze weet het zeker. Yrsa glimlacht. Ze voelt de warmte van het laatste zonlicht op haar wangen. Boven de zee hangt de rode avondgloed.